

Johan Beck-Friis, När Orfeus vände sig om. En bok om depression som förlorad självaktning. Natur och Kultur.

Kulturen; med skönlitteratur, konst och poesi, har alltid haft en särskild förmåga att fånga och berätta om människans själsliga lidande. Den danska författarinnan Karen Blixen skrev: Allt lidande kan bli buret, om det finner sin plats i en berättelse, eller om Du berättar en historia om det. Docenten i psykiatri och tillika psykoanalytikern Johan Beck-Friis, har låtit den grekiska myten om Orfeus och Eurydike, tolkat den folksjukdom vi kallar depression.

För Johan Beck-Friis är den innersta kärnan i en depression en förlorad självaktning. De känslor som föds ur denna förlust är skam, skuld och missriktad aggression.

Orfeus fick löfte att hämta upp sin älskade Eurydike ur underjorden mot löfte att inte vända sig om. När han inte kan motstå frestelsen förlorar han henne för alltid och går själv under i en djup och själföraktande depression.

Enligt Johan Beck-Friis uttrycker myten vår oförmåga att vara ensamma med oss själva. Det finns en sorg i depressionen som handlar om ensamhet. Människan sörjer ett förlorat jag. I den depressiva sorgen håller vi fast det förlorade på ett sådant sätt, att vi samtidigt skadar den som står oss nära. När Orfeus vände sig om, sände han ju för alltid Eurydike tillbaka till underjorden.

Boten mot depression heter relation. I det terapeutiska samtalet kan en allians uppstå där sorgen får ett verkligt utrymme och människan mod att släppa det gamla. Tanke, känsla och handling får ett nytt innehåll.

Johan Beck-Friis har skrivit en bred bok om depression där tillvarons alla dimensioner tas i bruk. Det finns bot också i berättelsen och estetiken.

Jakob Carlander